

Årsberetning Etikudvalget 2023.

Etikudvalget blev stiftet ved årsmødet 2022 og oplever stor interesse fra medlemmerne af BUP-dk. Udvalget har siden seneste beretning afholdt 4 møder. Disse har centreret sig om at afklare hvorledes udvalget skal tilgå opgaver mhp. opgaveafgrænsning og identifikation af etiske positioner samt hvilke områder det aktuelt findes væsentligt at have en etisk bevågenhed omkring indenfor børne- og ungdomspsykiatrien.

Der er over vinteren blevet indsuppleret 1 nyt medlem (Torben Isager) i udvalget således at det nu igen er fuldtalligt med 8 medlemmer.

Grundlaget for udvalgets tilgang til nye opgaver er præciseret og udgøres af følgende omdrejningspunkter:

- *Berører denne opgave hvilke etiske principper eller kriterier vi i børne- og ungdomspsykiatrien bør handle ud fra og vurderer handlinger ud fra?*
- *Kan etikudvalget bistå med denne opgave til at belyse etiske positioner samt finde løsninger i identificerede dilemmaer som forefindes i det børne- og ungdomspsykiatriske speciale?*
- *Er der behov for at få præciseret hvad det etiske omdrejningspunkt er i denne opgave?*

Vi har udfærdiget dette grundlag for at sikre at det etiske omdrejningspunkt tydeliggøres ved alle emner og for alle parter.

I udvalget er følgende emner blevet udpeget som relevante emner for det aktuelle arbejde:

1) Børn og unge, medier, selvmord og selvskade.

Udvalget har indhentet viden om emnet bl.a. ved hjælp fra forsker Britt Morthorst (DRISP) som har deltaget i møde. Med baggrund heri har etikudvalget valgt at bistå til igangværende arbejde på området, idet der findes WHO medieguidelines, som ikke er oversat til dansk blandt andet om ansvarlig omtale af selvskade og selvmord. Med tilladelse fra WHO er en "Forebyggelse af selvmord. Guide til filmskabere og andre som arbejder med scenekunst, film og tv" næsten færdigoversat i samarbejde med DRISP. Der planlægges pressemeddelelse herom på DRISPs hjemmeside samt bupnet.dk. Herefter påtænkes at bistå med oversættelse til dansk af medieguidelines vedr. blogging.

2) Brugerinddragelse.

Udvalget er af BUPs forperson opfordret til at lave udkast vedrørende den gode brugerinddragelse, som er under udarbejdelse. Udvalget har indhentet viden om emnet ved invitation af Center for Samskabelse, som har deltaget i møde med oplæg og dialog om etiske opmærksomhedspunkter i forbindelse med brugerinddragelse.

3) Potentielt unødvendig tvang

På bestyrelsens anmodning har etikudvalget bistået med høringsvar til Institut for Menneskerettigheder vedr. rapport om potentielt unødvendig tvang. Det gav anledning til et møde med præsentation af rapporten og de inddragne patienters oplevelser samt beskrivelser fra behandlerens og sundhedsvæsnets hverdag med eksemplificeringer af tvangssituationer.

4) Stigning i prævalens af børne- og ungdomspsykiatriske diagnoser.

Udvalget har endvidere besluttet at have fokus på etisk relevante aspekter af den nationale stigning i prævalensen af børne- og ungdomspsykiatriske diagnoser med spørgsmål som følgende: Hvad er det udtryk for at så mange børn i dag modtager en diagnose før deres 18. år, og hvordan sikres at børn og unge oplever udelukkende hensigtsmæssige effekter heraf og ikke uhensigtsmæssige effekter som stigmatisering og konsekvenser for fx forsikring og uddannelsesvalg eller mulighed for at få kørekort? Er det et problem at diagnoser kun vanskeligt kan fjernes? Hvad gør vi som selskab for at mindske stigmatisering i samfundet? Udgør den øgede prævalens af børne- og ungdomspsykiatriske diagnoser et etisk problem? Der er ønske om at udvalget fremadrettet arbejder med dette, og der påtænkes invitation af børne- og ungdomspsykiatere med særlig viden inden for området samt relevante samarbejdspartnere mhp. at øge udvalgets viden om området samt at undersøge, hvor og hvordan etikudvalget evt. kan bistå.

Udvalget har herudover bistået bestyrelsen ved behov. Herunder har udvalget bidraget i forbindelse med gennemgang af relevante udvalg BUP bør være repræsenteret i.